

CENTRUL PENTRU DREPTURILE OMULUI DIN MOLDOVA

ЦЕНТР ПО ПРАВАМ
ЧЕЛОВЕКА В
МОЛДОВЕ

THE CENTER FOR
HUMAN RIGHTS
OF MOLDOVA

MD-2012, Moldova, Chișinău,
str. Sfântul Tării, 16

Tel: 234 – 800; Fax: 225 – 442
E-mail: cpdom@moldova.md

26 ianuarie 2015 nr. 06-2/7
la nr. _____ din _____

Dlul Andrei USATÎI
Ministrul sănătății în exercițiu

A V I Z

*în temeiul art. 24 alin. (1) al Legii cu privire la
Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr. 52 din 03 aprilie 2014*

Avocatul parlamentar pentru protecția drepturilor copilului își exercită atribuțiile pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților copilului și realizării, la nivel național, de către autoritățile publice centrale și locale, de către persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile a prevederilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.

În cazul în care dispune de informații privind încălcarea în masă sau gravă a drepturilor și libertăților omului, în cazurile de o importanță socială deosebită sau în cazul în care este necesară apărarea intereselor unor persoane care nu pot folosi de sine stătător mijloace juridice de apărare, avocatul parlamentar este în drept să acționeze din oficiu.

Astfel, avocatul parlamentar s-a autosesizat în cazul copiilor ce studiază în cadrul instituțiilor de învățământ din localitatea Congaz, UTA Găgăuzia, cărora le este îngădit dreptul la învățătură garantat de art. 35 al Constituției Republicii Moldova pe motiv că nu au fost imunizați potrivit Calendarului vaccinărilor obligatorii.

Îngădirea accesului la educației este admisă deoarece la 25 septembrie 2014 Medicul șef sanitar de Stat al municipiului Comrat a emis Prescripția sanitară nr. 03-5/524, prin care s-a dispus ca managerii instituțiilor de învățământ să nu admită copiii nevaccinați în cadrul instituțiilor de învățământ.

Analizînd argumentarea juridică a Prescripției sanitare din 25 septembrie 2014, deducem ca la emiterea actului s-a ținut cont de art. 52 alin. (6) al Legii nr. 10-XVI din 03 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice unde este menționat că *”admiterea copiilor în colectivități și instituții educaționale și de recreere este condiționată de faptul vaccinării lor profilactice sistematice”*.

De asemenea, în Prescripția sanitară se face trimitere la Decizia Curții Constituționale din 22 ianuarie 2013 prin care în opinia Medicului șef sanitar de Stat, s-a declarat constituțională (?) prevederea alin. (6) art. 52 al Legii privind supravegherea de stat a sănătății publice.

Ținem să Vă comunicăm că la 22 ianuarie 2013, Curtea Constituțională a decis ”*sistarea procesului asupra sesizării pentru controlul constituționalității articolului 52 alineatul (6) din Legea nr. 10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice*”.

Avocatul parlamentar cunoaște că potrivit articolului 7 al Codului jurisdicției constituționale *actul se consideră constituțional pînă cînd constituționalitatea lui nu a fost dovedită în procesul jurisdicției constituționale*, totuși, *Curtea Constituțională nu a declarat prevederea contestată de avocatul parlamentar ca fiind constituțională sau neconstituțională, dar a decis sistarea procesului* deoarece s-a înregistrat paritate de voturi la adoptarea deciziei potrivit art. 60 lit. f) al Codului jurisdicției constituționale¹.

Examinînd materialele acumulate deducem că la 03 decembrie 2014, Viceministrul sănătății, dna Svetlana Cotelea, a oferit un răspunsul Șefului Direcției de învățămînt al UTA Găgăuzia, prin care reiterează că prevederile legislative poartă un caracter obligatoriu și admiterea copiilor în instituțiile de învățămînt este condiționată de faptul vaccinării lor profilactice.

Totodată, în respectiva scrisoare se face mențiunea că dreptul la educației este secund față de dreptul la ocrotirea sănătății.

Ținem să nu fim de acord cu poziția Ministerului sănătății deoarece atît dreptul la învățatură cît și dreptul la ocrotirea sănătății sînt drepturi constituționale și urmează a fi asigurate și respectate în egală măsură, iar potrivit art. 54 al Constituției, legile nu ar trebui să suprimă sau să diminueze drepturile și libertățile fundamentale ale omului, așa cum se constată în prevederile Legii nr. 52 din 03 februarie 2009.

Luînd în considerare că pînă în prezent Parlamentul Republicii Moldova nu a examinat propunerea înaintată de Centrul pentru Drepturile Omului în Moldova cu privire la modificarea legislației², Avocatul parlamentar, care are rolul de a asigura respectarea drepturilor și libertățile omului, consideră că în situație ce a creat o confuzie atît în domeniul educațional cît și medical, trebuie să existe un compromis, deoarece îngrădirea accesului copiilor sănătoși în instituțiile de învățămînt constituie și o discriminare.

Considerăm că într-un stat de drept nu poate fi admisă situația cînd o autoritate susține că un drept constituțional prevalează în raport cu alt drept constituțional. Drepturile și libertățile

¹ **Articolul 60.** Curtea Constituțională dispune sistarea procesului, dacă: a) sesizarea este retrasă; b) sesizarea nu ține de competența organelor și persoanelor care au făcut-o; c) soluționarea sesizării nu intră în competența Curții Constituționale; d) excepția de neconstituționalitate a actului normativ contestat este rezolvată; e) există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale în problema dată; f) se înregistrează paritate de voturi la adoptarea hotărîrii, deciziei sau avizului în cazurile prevăzute la art.66 alin.(5).

² http://ombudsman.md/sites/default/files/activitate/vaccinare_propunere.pdf

fundamentale ale omului trebuie respectate unanim. Pentru o societate este important ca copiii să fie sănătoși, dar și educați, luînd în considerare faptul că anume prin învățămînt persoana atinge un anumit nivel de pregătire fizică, intelectuală și spirituală.

Astfel, ținînd cont de faptul că Ombudsmanului îi revine rolul de mediator care depune toată diligența pentru soluționarea cazurilor prin conciliere și căutarea soluțiilor reciproc acceptabile, călăuzindu-mă de prevederile art. 1, 2, 17, 23, 24 a Legii Republicii Moldova nr. 52 din 03 aprilie 2014 cu privire la Avocații poporului (Ombudsmanul),-

RECOMAND:

1. Identificarea soluțiilor pentru asigurarea dreptului la ocrotirea sănătății cît și neîngrădirea accesului în instituțiile de învățămînt a copiilor nevaccinați ținînd cont starea lor de sănătate, de convingerile religioase, filozofice sau morale ale părinților, pînă la momentul cînd Parlamentul se va expune asupra propunerii de modificare a legislației înaintate de avocatul parlamentar;

2. Atenționarea medicilor de familie și a lucrătorilor din cadrul Centrelor de sănătate publică asupra necesității examinării individuale a fiecărui copil ce urmează a fi vaccinat, precum și asigurarea respectării art. 2, 12 din Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului nr. 263 din 27 octombrie 2005;

3. Informarea populației despre calitatea vaccinului și beneficiile acestuia, dar și modul în care statul își va asuma responsabilitatea asupra consecințelor care pot surveni din cauza administrării incorecte a vaccinului.

Asupra rezultatelor examinării prezentului aviz, solicităm respectuos să informați avocatul parlamentar în termenul prevăzut de art. 24 alin (3) al Legii sus amintite.

Cu respect,

Tamara PLĂMĂDEALĂ
Avocat parlamentar pentru protecția drepturilor copilului